

– Bedre barnehager betyr færre

Uis-professor Mari Rege og gründer Ingebrigt Aarbakke gir råd til statsministeren

Her er økonomiprofessor Mari Reges råd for framtidens arbeidsliv: – Sats på barnehagen.

Torunn Egge Roux tekst

OSLO: Nøkkelen til færre på trygd og flere yrkesaktive ligger nemlig i barnehagen, mener professor i økonomi ved Universitetet i Stavanger, Mari Rege.

En eksklusiv gruppe toppøkonomer ble i går kveld tatt imot hjemme hos statsminister Jens Stoltenberg i den nye statsministerboligen. Han og regjeringen ønsker råd om hva som må gjøres i dag for å sikre et godt arbeidsliv i framtiden.

Fra Uis-professor Mari Rege fikk han ett konkret råd: – Bruk mye mer ressurser i barnehagene, sats på pedagogisk personale.

FORSKNING: Forskning viser nemlig helt klart at ingen tiltak virker bedre enn de som settes inn i førskolealder. Særlig barn fra vanskeligstilte familier, barn som har foreldre utenfor arbeidslivet, foreldre som lever av sosialhjelp, foreldre som ikke snakker særlig mye norsk, og så videre, kan få en helt annen framtid dersom barnehagen stiller opp med nok og riktige ressurser.

– Når det settes inn tiltak i førskolealder økes muligheten for å lykkes både i skolen og i ar-

Vi må bruke det samme virkemidlet som i privat sektor: Lønn. Førskolelærerne finnes, men de jobber alle andre steder enn i barnehagene.

Mari Rege, professor i økonomi ved Uis

SAKEN

«Samarbeid for arbeid» er et initiativ fra regjeringen for å få til en bred samfunnsdebatt om framtidens arbeidsliv.

beidslivet senere, sier Mari Rege.

FOREBYGGER FRAFALL: Hun viser blant annet til debatten om frafallet i videregående skole.

– Frafallet skyldes ikke først og fremst at det er noe galt med videregående, men at mange elever ikke var beredt da de begynte der, de manglet rett og slett de grunnleggende kunnskapene. I realiteten har de falt ut for lenge siden, men det er først i videregående de har lov til å slutte.

MULIGHET: Professoren mener Norge har en enestående mulighet til virkelig å gjøre en innsats for vanskeligstilte barn, og på samme tid bidra til at samfunnet får mange flere yrkesaktive i framtiden.

– Vi må ha mange flere pedagoger inn i barnehagene og vi må øke fokuset på læring.

– Allerede i dag er det mangel på utdannede førskolelærere, hvordan vil det være mulig å rekruttere enda flere pedagoger?

– Vi må bruke det samme virkemidlet som i privat sektor: Lønn. Førskolelærerne finnes, men de jobber alle andre steder enn i barnehagene. Når der blir flere pedagoger i hver barnehage vil det dessuten være mulig å jobbe sammen i gode faglige grupper. Da vil også trivselen øke, og det blir lettere å rekruttere nye pedagoger sier Mari Rege.

GIR RÅD: Ingebrigt Aarbakke.

FÅR RÅD: Statsminister Jens Stoltenberg hadde i går kveld en middag sammen med en gruppe økonomier for å diskutere situasjonen ved Økonomisk institutt ved Universitetet i Oslo, professor ved Universitetet i Oslo, Karen Helene Ulltveit-Moe, professor ved Universitetet i Oslo og kunnskapsminister Kristin Halvorsen. (Foto: Scanpix)

Flere gode rogalandsråd til statsministeren

– Mest mulig fleksibilitet, minst mulig byråkrati og fortsatt lav rente. Resten klarer næringslivet selv.

OSLO: Det er kortversjonen av budskapet fra industrigründer Ingebrigt Aarbakke til statsminister Jens Stoltenberg.

– Det viktigste nå, mener Ingebrigt Aarbakke, er at de fleksible permitteringsreglene som ble innført som et økonomisk krise-

tiltak videreføres. – Vi har sluppet oppsigelser på grunn av disse reglene.

Fleksibiliteten har gjort at vi kunne ta permitterte inn i en uke eller to og på den måten både holde på verdifull arbeidskraft og kunne si ja til kortvarige oppdrag.

Aarbakke er ikke så opptatt av støtteordninger og offentlig tilrettelegging.

STABIL RENTE: – Der er litt mye «vi må få fra staten»-holdning.

Den som vil være gründer må selv kunne legge nødvendige planer og også selv sørge for risikokapital.

Det er meningsløst å mene at staten skal stille med slik kapital, sier Aarbakke.

Rammebetingelser, derimot, er en viktig oppgave for staten.

– Og den viktigste av alle rammebetingelser nå er stabil rente. Politikerne må sørge for at vi er konkurransedyktige internasjonalt, og da er rentenivået det avgjørende.

FORMUESSKATT: – Mange politikere snakker om skattenivå, arveavgift og formuesskatt. Hvor viktig er det?

– Formuesskatt og arveavgift betyr ikke noe for næringslivet, det handler om privatøkonomi.

LÆRLINGER: Yrkesutdanningen, derimot, er avgjørende for industriens framtid, mener Aarbakke.

– Vi som driver bedrifter har selv et stort ansvar her. Vi må ta inn lærlinger selv i trange tider.

Hvis ikke er det ingen å hente når tidene bedrer seg, for da har ungdommen gitt opp disse linjene.

Men regjeringen må gjøre sin del av jobben, krever han.

– Fylkene må få mye mer penger til å drive yrkesfagene. I dag får de unge opplæring på maskiner som ikke har vært i bruk i virkelighetens verden på en mannssalder.

Ikke rart de dropper ut, sier Aarbakke.